

原住民族語言研究發展中心106年族語繪本

Rumi'u masa Juli'ig

羅密歐與茱麗葉

-邵語-

Rumi'u 羅密歐

thithu ianan mathuaw maqitan a shnaw numa lamaqitan a ayuzi, isa tata wa taun pinmawalhnaq a minparaparaw, mapanduu sa Zuli'iq, isisua mapa'ushnaw.

他是個心地善良又風度翩翩的男子，在一個家族舉辦的舞會中邂逅了茱麗葉，從此墜入情網。

Zuli'iq 茱麗葉

thithu dai sa munsai thithu a mushnaw mathuaw makundur a binanau'az, shduu miqilha sa kumahin a lhmir ya munsai mushnawin sa Rumi'u, munsai mushnaw makundur.

她是個對感情執著的深情女子，願意為了心愛的羅密歐服下毒藥，為愛忠貞。

Laulunsh Aki'ama 勞倫斯神父

Aki'ama thithu mathuaw shuqrumin sa suma wa thau, numa ashrakin sa thaythuy latusha wa mathuaw manasha sa thau a taun a paqaqarman.

他是位道德名望崇高的神父，而為了化解兩大家族的仇恨，想出了周詳的計畫，可惜人算不如天算，終究悲劇還是發生了。

Palish 巴里斯

mathuaw mabuqliw numa makushwit, mathuaw lamaqitan numa parhaway a thau, qmaqutilh Zuli'iq minthithu a binanau'az, mingqarayiza antu unduan.

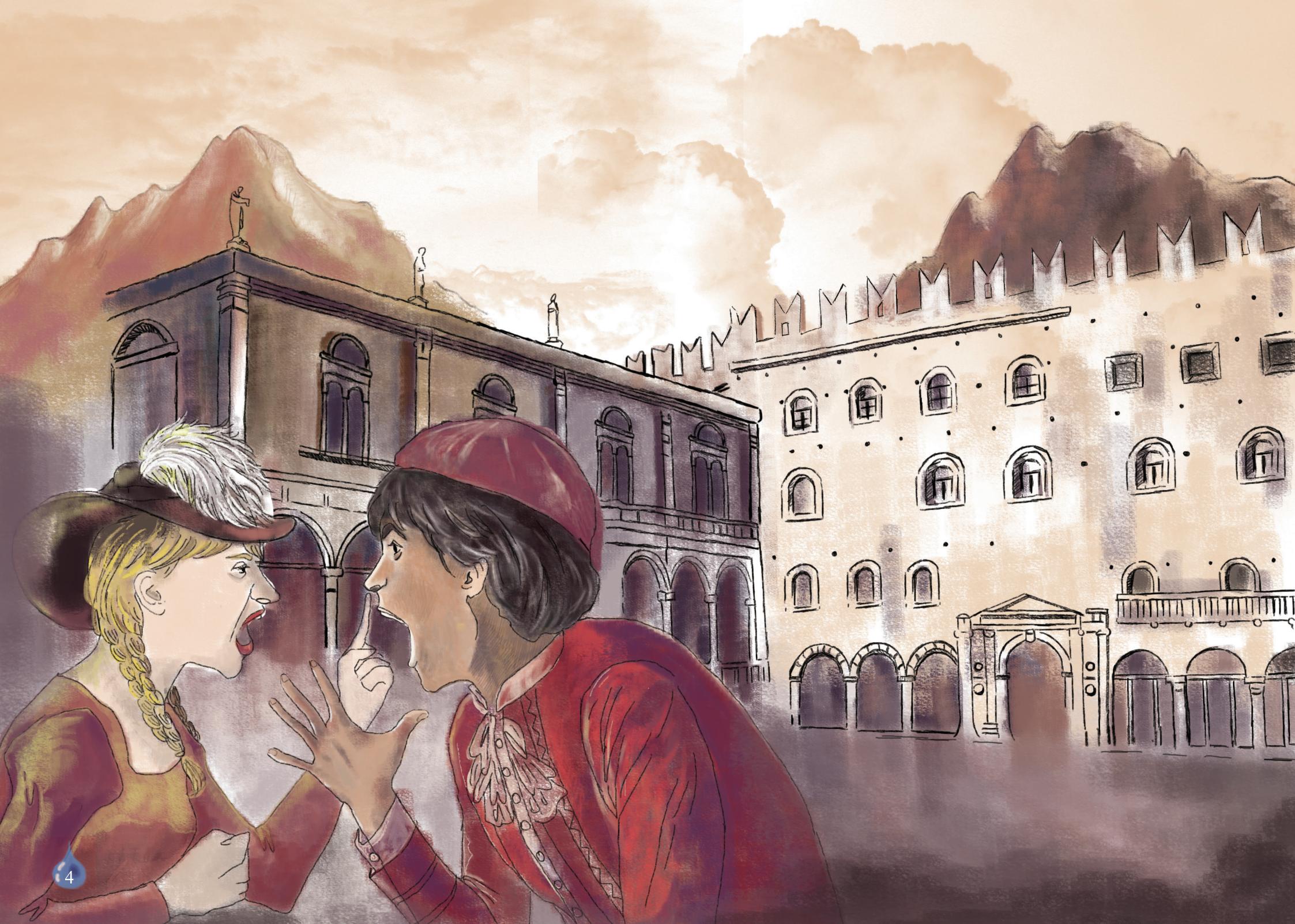
有錢有勢，英俊挺拔的年輕貴公子，追求茱麗葉，希望其成為妻子，但終究仍未能成功。

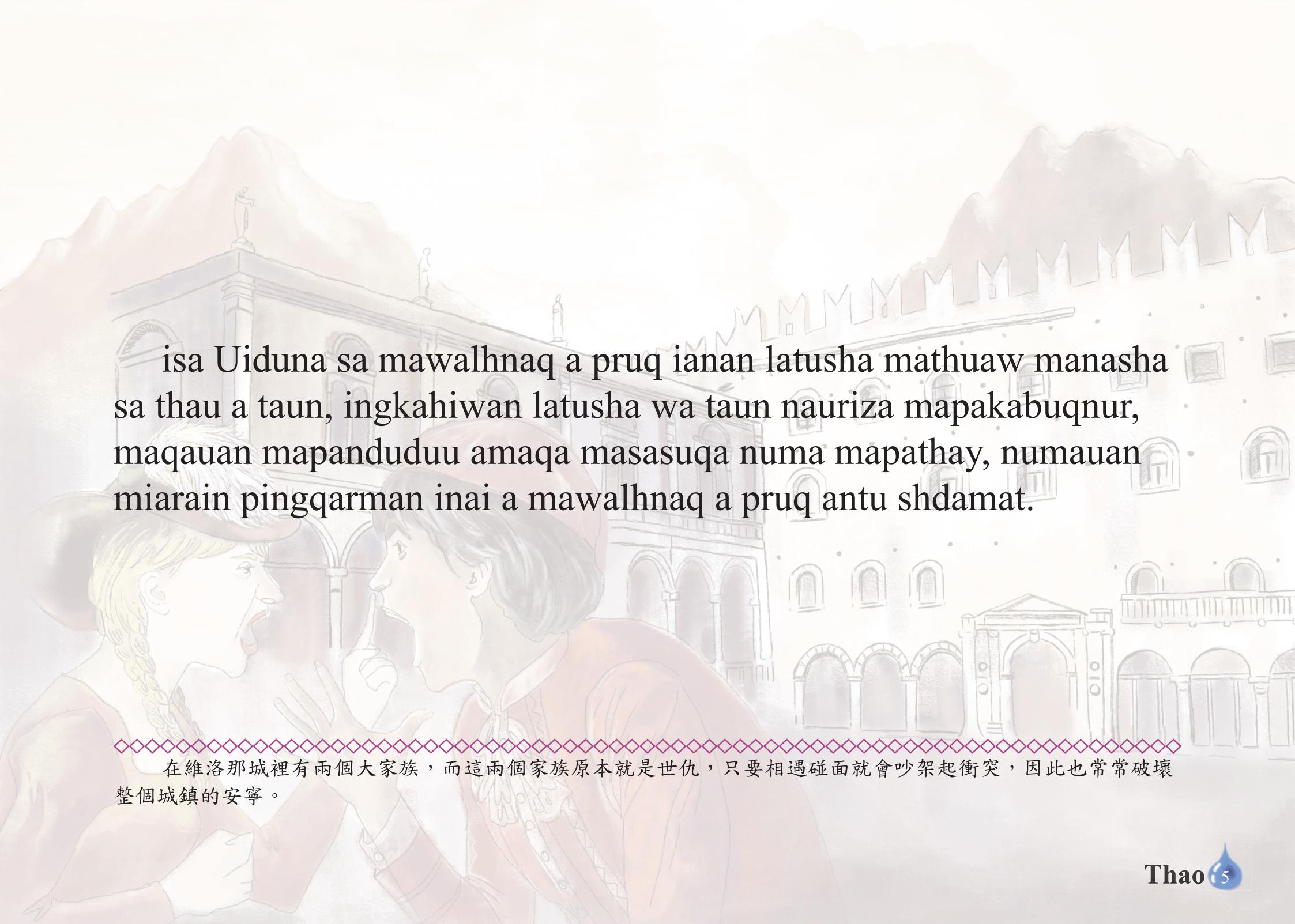

Tipitu 提伯特

Zuli'iq a tantuqash a ayuzi, mimbabuqnur a thau, thithu mingqarayiza kaytunun Rumi'u mathayiza.

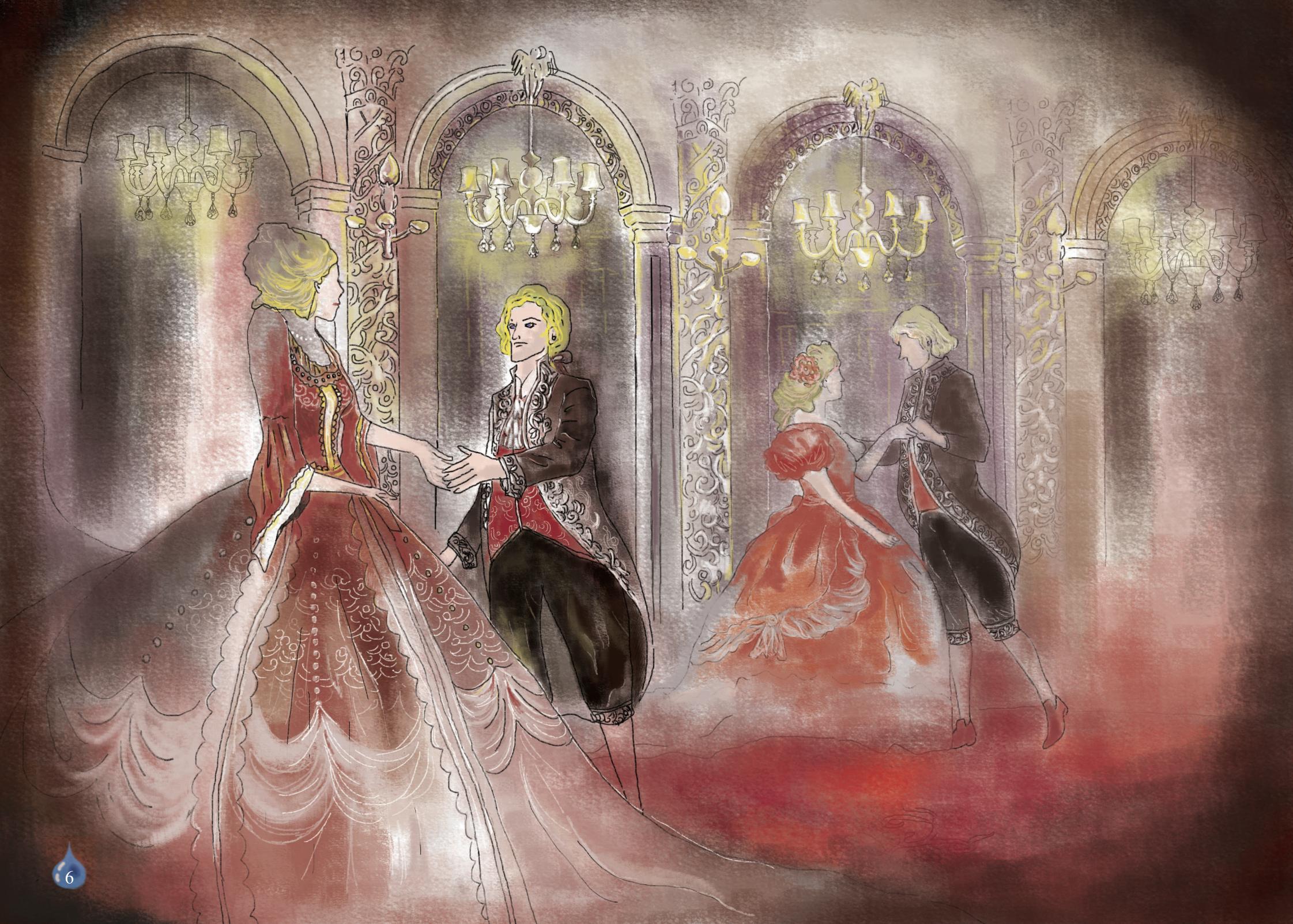
茱麗葉的表哥，性情暴躁，後為羅密歐所打死。

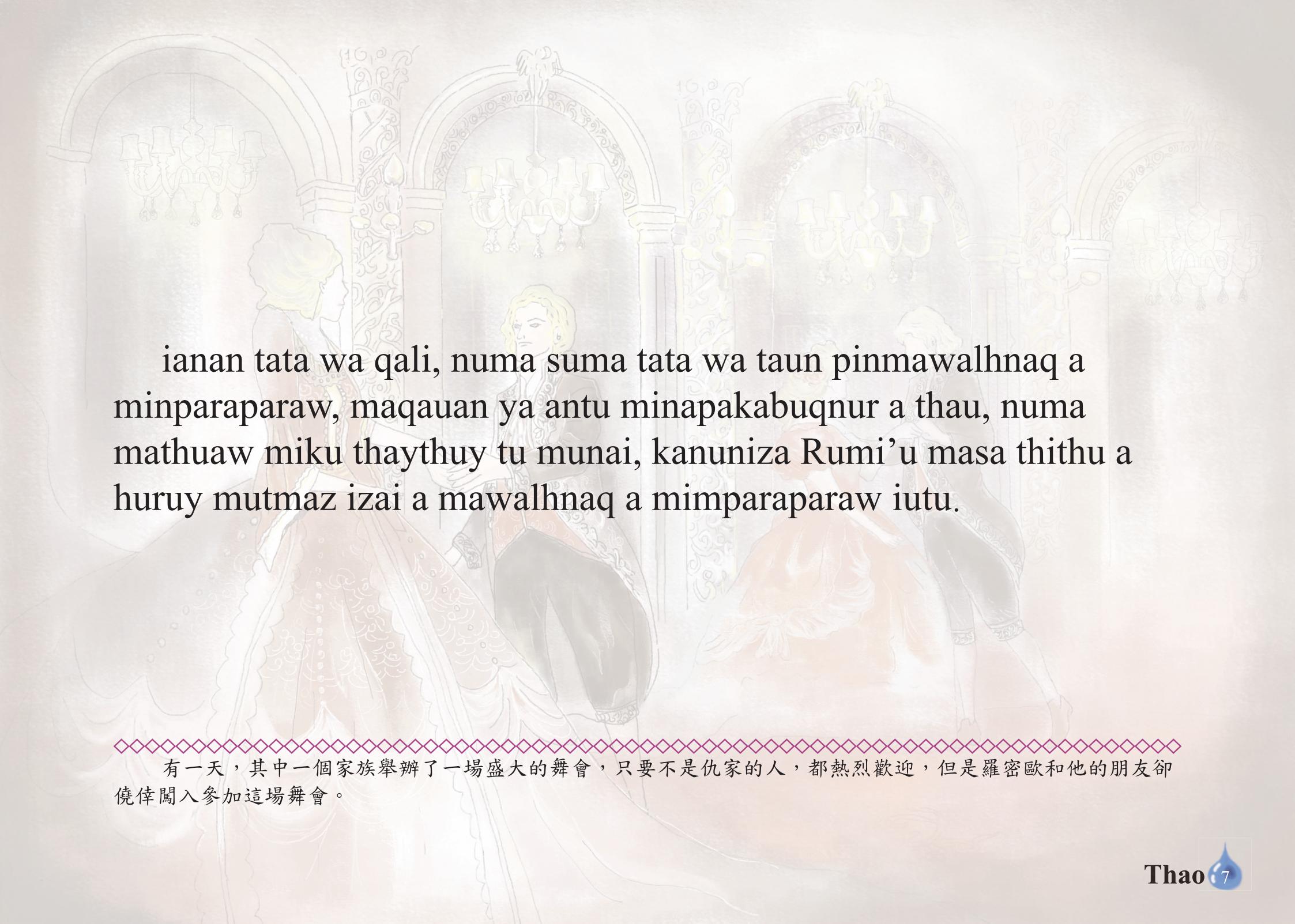

isaUiduna sa mawalhnaq a pruq ianan latusha mathuaw manasha
sa thau a taun, ingkahiwan latusha wa taun nauriza mapakabuqnur,
maqauan mapanduduu amaqa masasuqa numa mapathay, numauan
miarain pingqarman inai a mawalhnaq a pruq antu shdamat.

在維洛那城裡有兩個大家族，而這兩個家族原本就是世仇，只要相遇碰面就會吵架起衝突，因此也常常破壞整個城鎮的安寧。

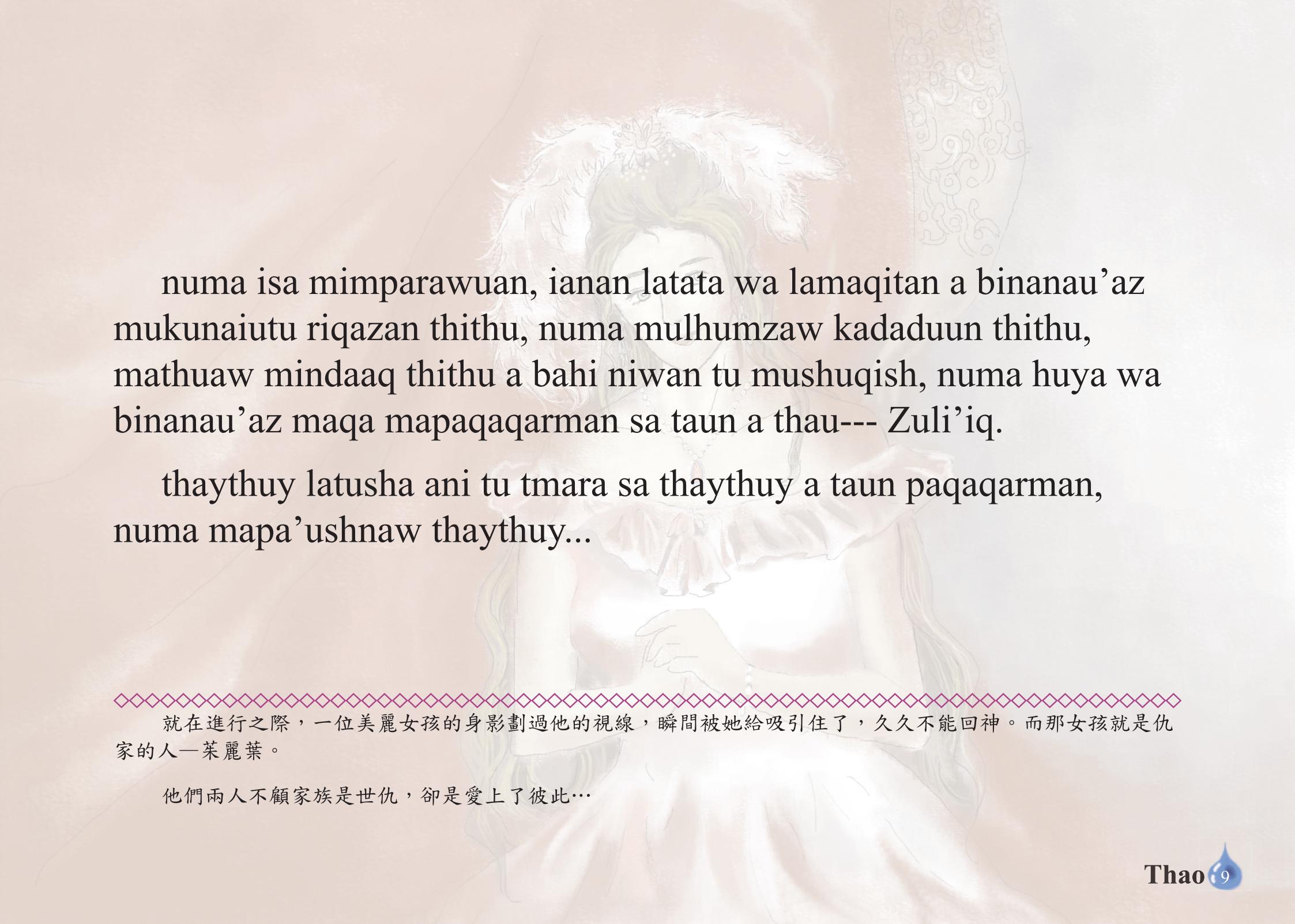

ianan tata wa qali, numa suma tata wa taun pinmawalhnaq a minparaparaw, maqauan ya antu minapakabuqnur a thau, numa mathuaw miku thaythuy tu munai, kanuniza Rumi'u masa thithu a huruy mutmaz izai a mawalhnaq a mimparaparaw iutu.

有一天，其中一個家族舉辦了一場盛大的舞會，只要不是仇家的人，都熱烈歡迎，但是羅密歐和他的朋友卻僥倖闖入參加這場舞會。

numa isa mimparawuan, ianan latata wa lamaqitan a binanau'az mukunaiytu riqazan thithu, numa mulhumzaw kadaduun thithu, mathuaw mindaaq thithu a bahi niwan tu mushuqish, numa huya wa binanau'az maqa mapaqaqarman sa taun a thau--- Zuli'iq.

thaythuy latusha ani tu tmara sa thaythuy a taun paqaqarman, numa mapa'ushnaw thaythuy...

就在進行之際，一位美麗女孩的身影劃過他的視線，瞬間被她給吸引住了，久久不能回神。而那女孩就是仇家的人—茱麗葉。

他們兩人不顧家族是世仇，卻是愛上了彼此…

Rumi'u masa Zuli'iq mapanduu numa mapa'ushnaw isa mimparaparaw a kalapaw

mukaktuniza, Rumi'u mifaz sa pintataywar a shaqish mundadaan shawnasai Zuli'iq, numa hmadu thithu a rima: “amazaiza, maqa ti Mushnaw’aki Ziupitu piasuuihu masa yakin a rima amapashulshul, qazii ya uth’uth thithu.”

“mathuaw maqitan a Mushnaw’aki Ziupitu, mathuawihu tu intahatahaw!” Zuli'iq mzai.

“pashashduuanihun sa Mushnaw’aki Ziupitu sa pashfara, kanuniza thithu amasalpu, numa aminshmaishaiq yaku.” Rumi'u mzai.

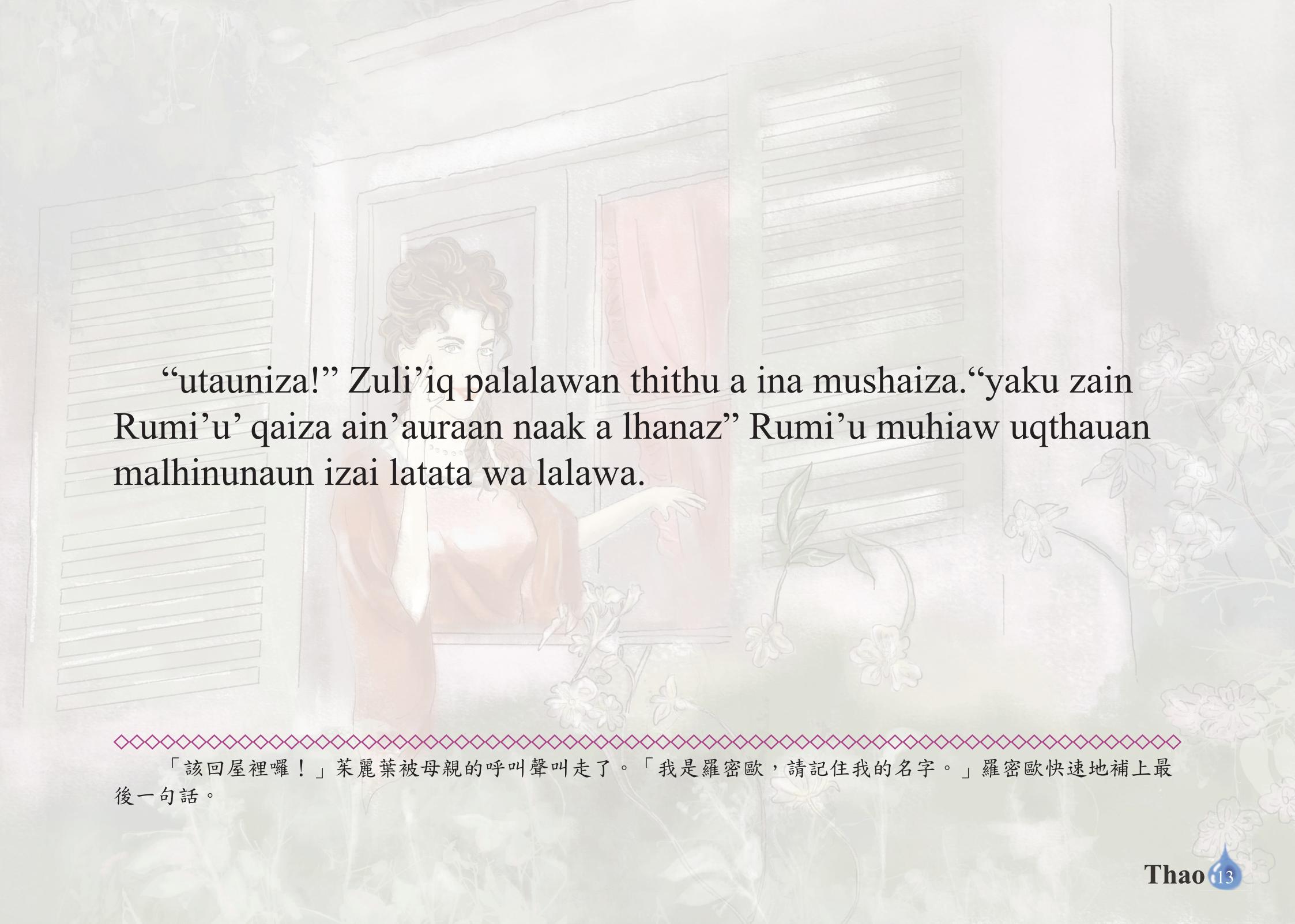
舞池邂逅讓羅密歐與茱麗葉相愛

舞會結束後，羅密歐戴著面具走向茱麗葉，伸手握起她的手說：「對不起，是愛神邱比特將妳我的手牽在一起，可否吻它一下。」

「好個愛神邱比特，你也太過諂媚了吧！」茱麗葉說。

「請妳接受愛神邱比特的安排，不然他會懊悔，我也會非常失望的。」羅密歐說。

“utauniza!” Zuli’iq palalawan thithu a ina mushaiza.“yaku zain Rumi’u’ qaiza ain’auraan naak a lhanaz” Rumi’u muhiaw uqthauan malhinunaun izai latata wa lalawa.

「該回屋裡囉！」茱麗葉被母親的呼叫聲叫走了。「我是羅密歐，請記住我的名字。」羅密歐快速地補上最後一句話。

numa mingqarayiza Zuli'iq mushuqish laqup, sisiqan paziwat numa talalapa sa malhinuna mzai "lamaqitan a Rumi'u! intua ihu? mathuaw mushnaw yaku ihun." ya naiza maura thithu Rumi'u mungkuruz isai paziwat a ipruq niwan tu musha.

“uqthauan lada du ya malhinuna! Zuli’iq. miku tumaza yaku mihu a amzai mushnaw yakin a lalawa.” Rumi’u mathuaw ma’alah’ a numa mangqtu thithu uqthauan pianasha sa maqitan a lalawa.

後來茱麗葉回到房裡，倚靠在窗口輕輕說著「英俊的羅密歐啊！你在哪裡？我好喜歡你。」此時她不知道羅密歐躲在窗下並沒有離去。

「再多說一些吧！茱麗葉。我也希望聽到妳傾吐對我的愛意。」羅密歐開心地期待她能再多說些什麼甜言蜜語。

Rumi'u shawnanaiza isai Siutauyaan mriqaz Laulunsh Aki'ama.

Rumi'u miarain lhumlhum isa thaythuy a mapanduu maqitan sa lalawa wa itmaz, makarihaz antu maminalhus mundadaan mutusi Siutauyaan kmilhim sa Laulunsh: “Aki'ama, mushnaw yaku ti Zuli'iq, lhazauan ya mapariqaz numa mapa'ushnaw yamin, yaku miku amara thithu aminnaak a binanau'az, numa miku Aki'ama indahipiuān yamin latusha sa mara binanau'az masa mu'ayuzi wa palhkakrikriw” sa tunamura Rumi'u ya mzai, numa Aki'ama mathuawiza mulhumzaw numa mukthuaw.

Aki'ama masa latusha wa mathuaw manasha sa thau a taun mapaqitan, numa miku piaqitan thaythuy latush sa paqaqarman, kanuniza antu unduan.

羅密歐來到修道院見勞倫思神父

羅密歐還一直沉浸在兩人邂逅的甜言蜜語中，一整夜沒睡走到修道院找勞倫思神父：「神父，我愛上了茱麗葉，我們是一見鍾情，我想跟她結婚，想請神父替我們主持婚禮。」羅密歐的告白，頓時讓神父摸不著頭緒且有些驚訝。

神父跟這兩大家族都非常好，也想消弭仇恨常常居中協調，但終究無濟於事。

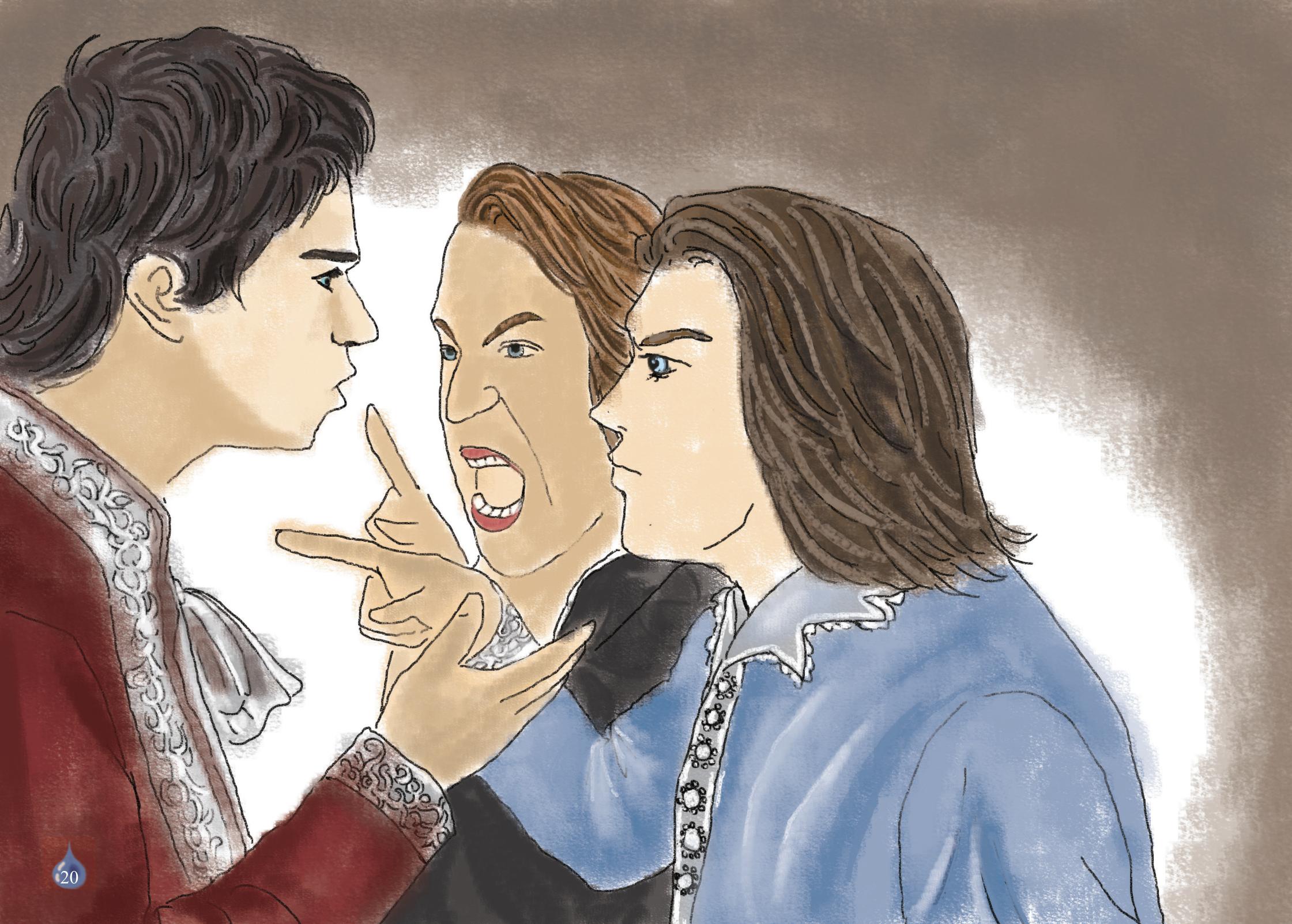

mangqtu ti Aki'ama: "ya sisiqan sa Rumi'u masa Zuli'iq thaythuy latusha wa mapa'ushnaw, shduu painan ya piaqitan thaythuy latusha wa paqaqarman sa shrakin." numauan fuilh Rumi'u: "mashashduu yaku ihun, aindahipiuan yakin maniun a palhkakrikriw."

numauan thaythuy latusha a palhkakrikriw mukaktuniza isa
Aki'ama sa minriqaz.

神父心想：「如果藉著羅密歐與茱麗葉這對相愛的戀情，也許這會是化解仇恨的最佳契機了。」於是就對羅密歐說：「我答應你，我會替你們主持婚禮。」

於是兩人就在神父見證之下完成了婚禮。

maqarman a lhazauan-- Rumi'u shashawin isai Uyluqna sa mawalhnaq a pruq

tata wa qali, Rumi'u thithu latusha wa huruy isa saran mundadadaan, numa pambalabalay panduan sa paqaqarman wa taun a thau-- Tiputu, thithu sa Zuli'iq a tantuqash a minlhafut, mathuaw thithu maqarimuzmuz numa mimbabuqnur a thau.

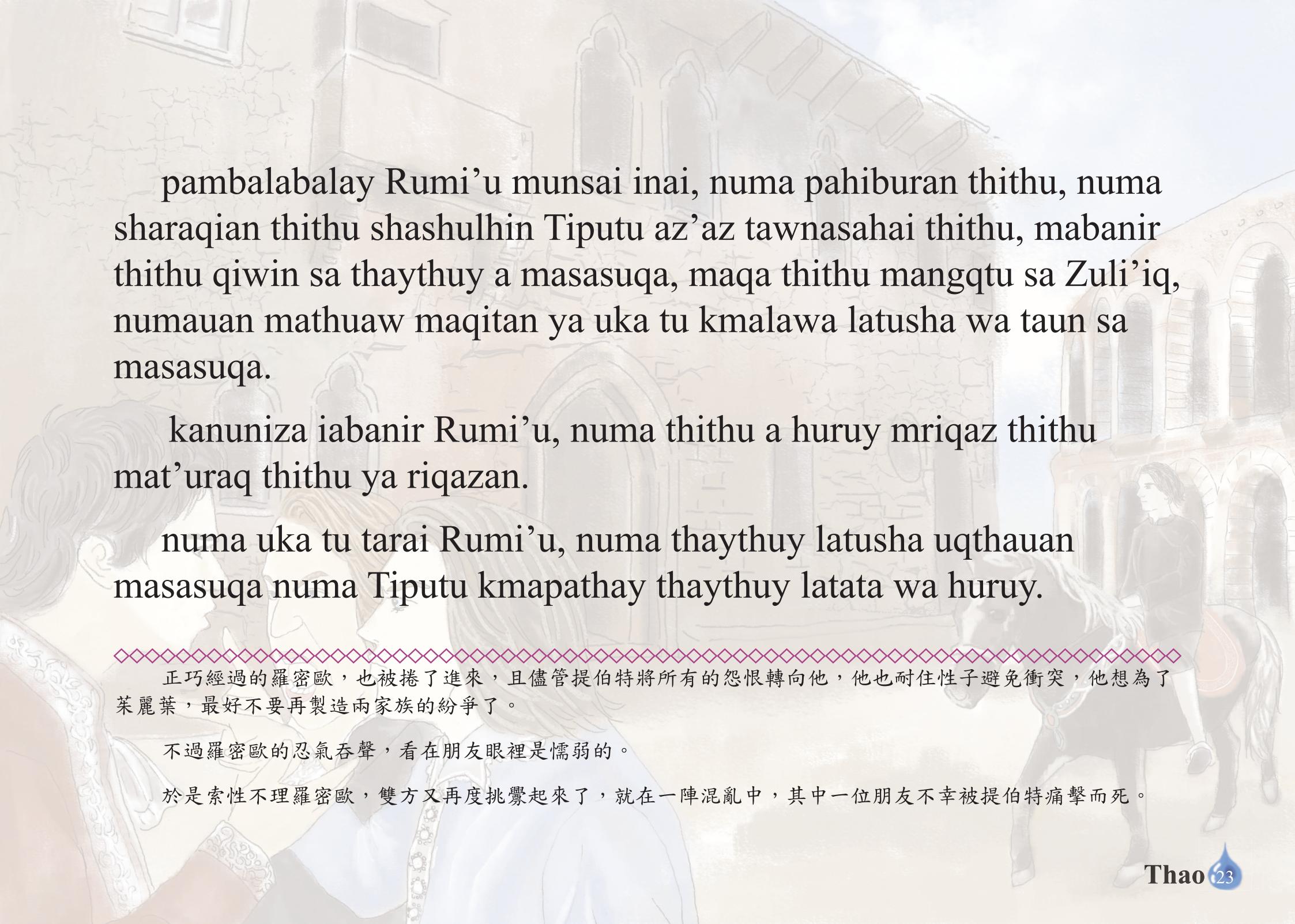
maqa mathuaw thithu tunamura, lhaza wa lalawa numa pashatuzush thith mzai: “maniun ya uqthauan masa mapaqaitan ti Rumi'u, akaitunu maniun miasuun.” numauan thaythuy masasuqa isa saran.

悲劇的開始—羅密歐逐出維洛那城

某天，羅密歐的兩個朋友在街上閒晃，巧遇仇家的人—提伯特，他是茱麗葉的表哥，性情暴躁。

果然他直言不諱，劈頭就指著他們說：「如果你們再跟羅密歐友好，我就連你們一起打。」於是雙方就在大街上大吵了起來。

pambalabalay Rumi'u munsai inai, numa pahiburan thithu, numa sharaqian thithu shashulhin Tiputu az'az tawnasahai thithu, mabanir thithu qiwin sa thaythuy a masasuqa, maqa thithu mangqtu sa Zuli'iq, numauan mathuaw maqitan ya uka tu kmalawa latusha wa taun sa masasuqa.

kanuniza iabanir Rumi'u, numa thithu a huruy mriqaz thithu mat'uraq thithu ya riqazan.

numa uka tu tarai Rumi'u, numa thaythuy latusha uqthauan masasuqa numa Tiputu kmapathay thaythuy latata wa huruy.

正巧經過的羅密歐，也被捲了進來，且儘管提伯特將所有的怨恨轉向他，他也耐住性子避免衝突，他想為了茱麗葉，最好不要再製造兩家族的紛爭了。

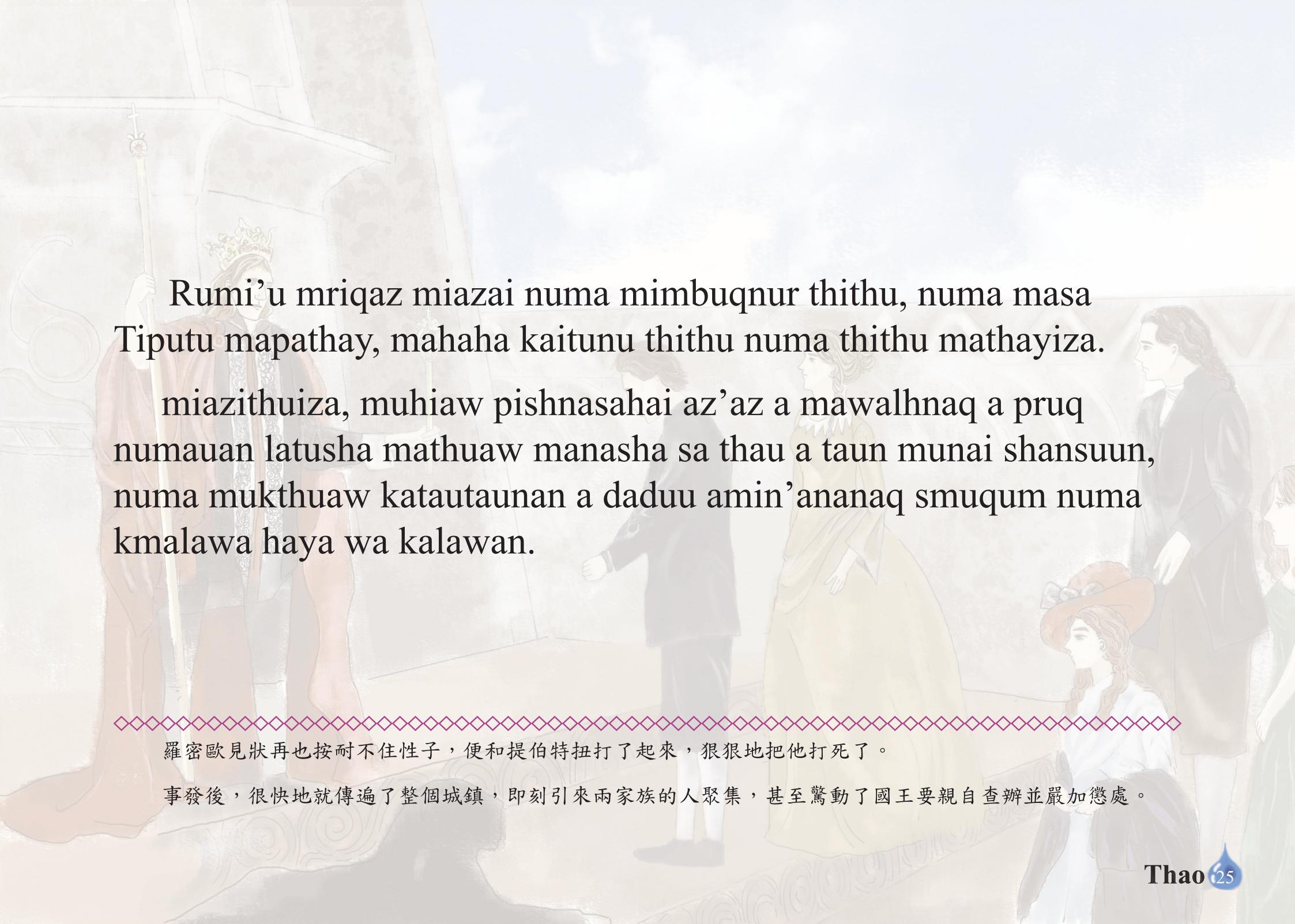
不過羅密歐的忍氣吞聲，看在朋友眼裡是懦弱的。

於是索性不理羅密歐，雙方又再度挑釁起來了，就在一陣混亂中，其中一位朋友不幸被提伯特痛擊而死。

Rumi'u mriqaz miazai numa mimbuqnur thithu, numa masa
Tiputu mapathay, mahaha kaitunu thithu numa thithu mathayiza.

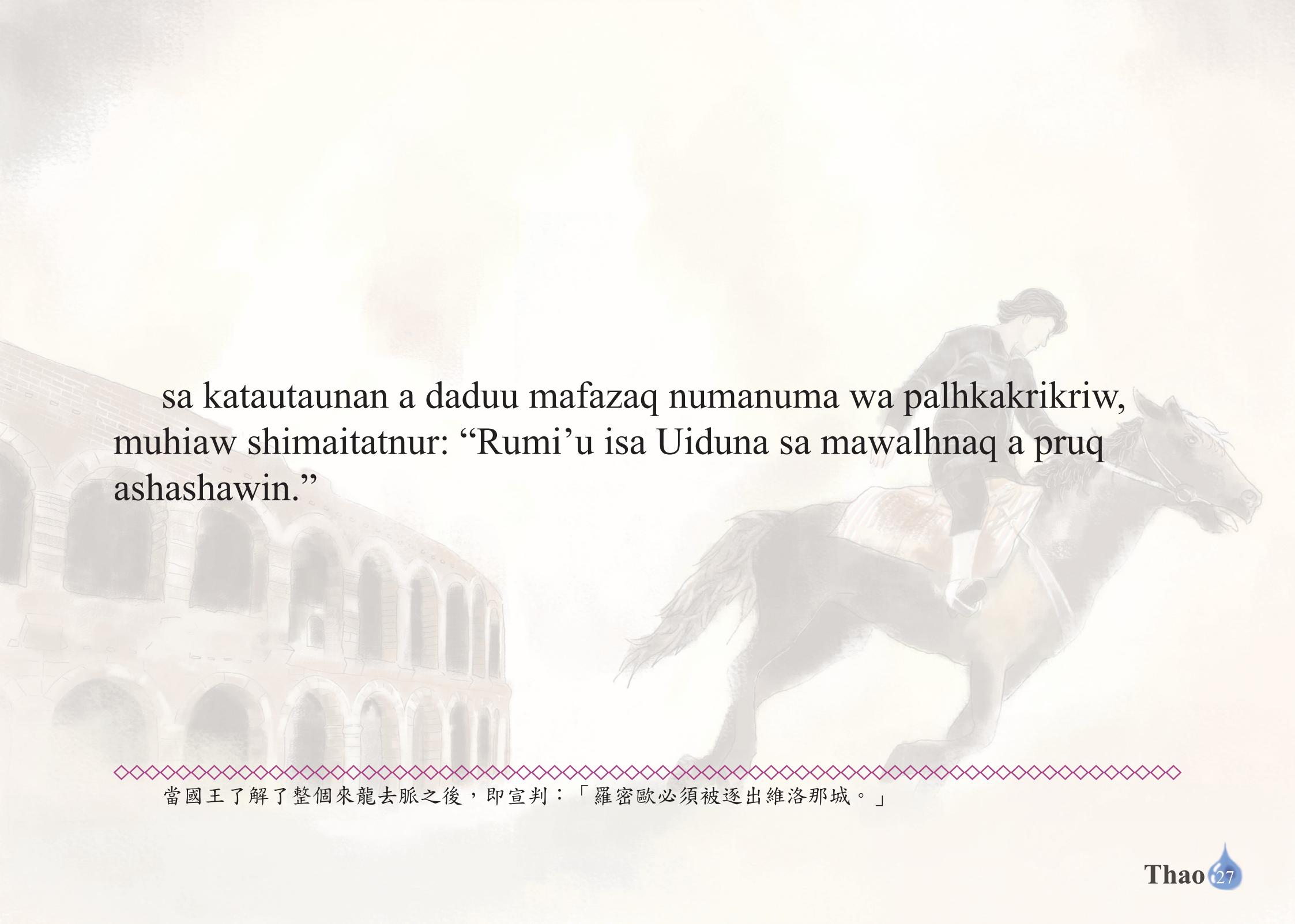
miazithuiza, muhiaw pishnasahai az'az a mawalhnaq a pruq numauan latusha mathuaw manasha sa thau a taun munai shansuun, numa mukthuaw katautaunan a daduu amin'ananaq smuqum numa kmalawa haya wa kalawan.

羅密歐見狀再也按耐不住性子，便和提伯特扭打了起來，狠狠地把他打死了。

事發後，很快地就傳遍了整個城鎮，即刻引來兩家族的人聚集，甚至驚動了國王要親自查辦並嚴加懲處。

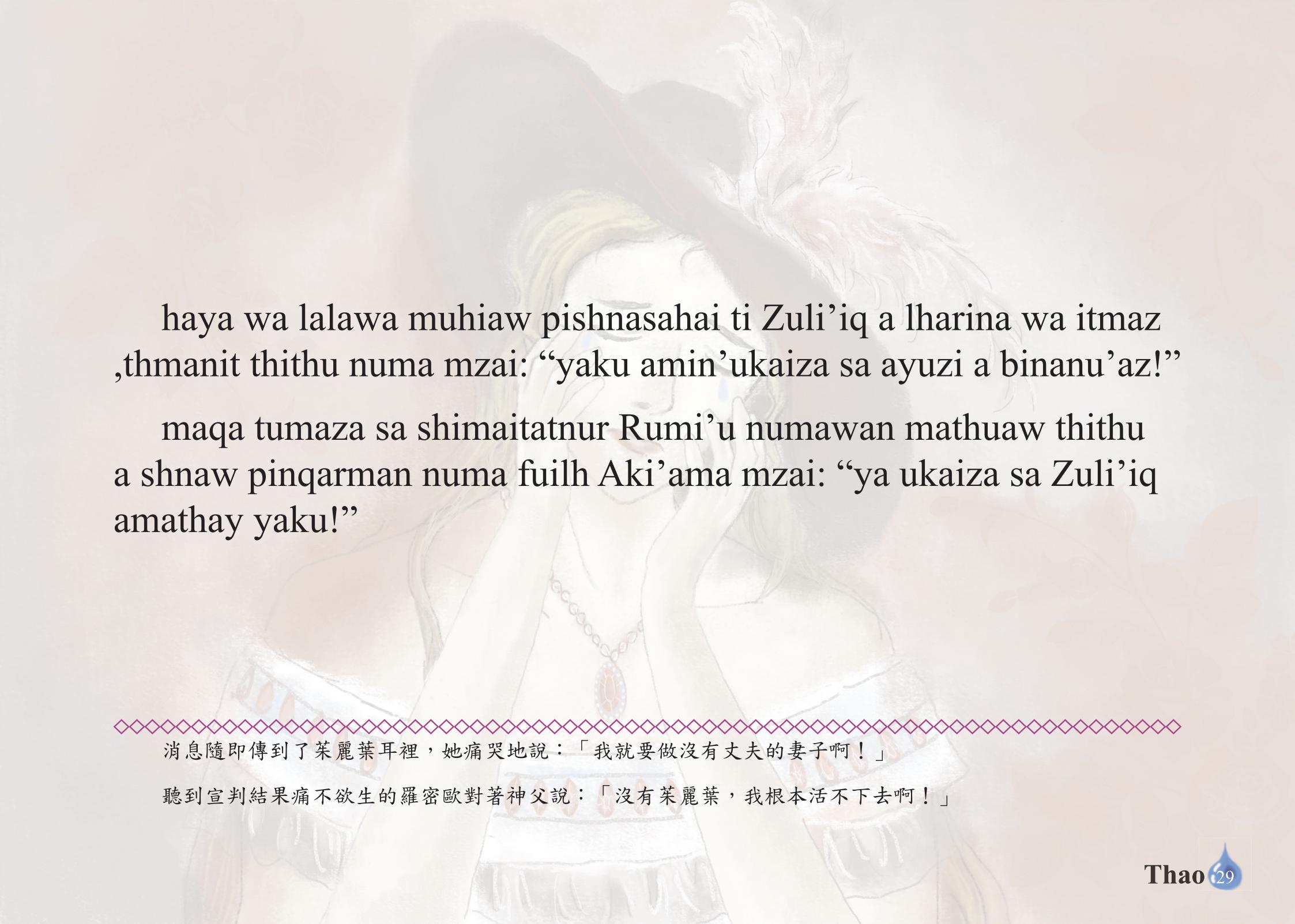

sa katautaunan a daduu mafazaq numanuma wa palhkakrikriw,
muhiaw shimaitatnur: “Rumi’u isaUiduna sa mawalhnaq a pruq
ashashawin.”

當國王了解了整個來龍去脈之後，即宣判：「羅密歐必須被逐出維洛那城。」

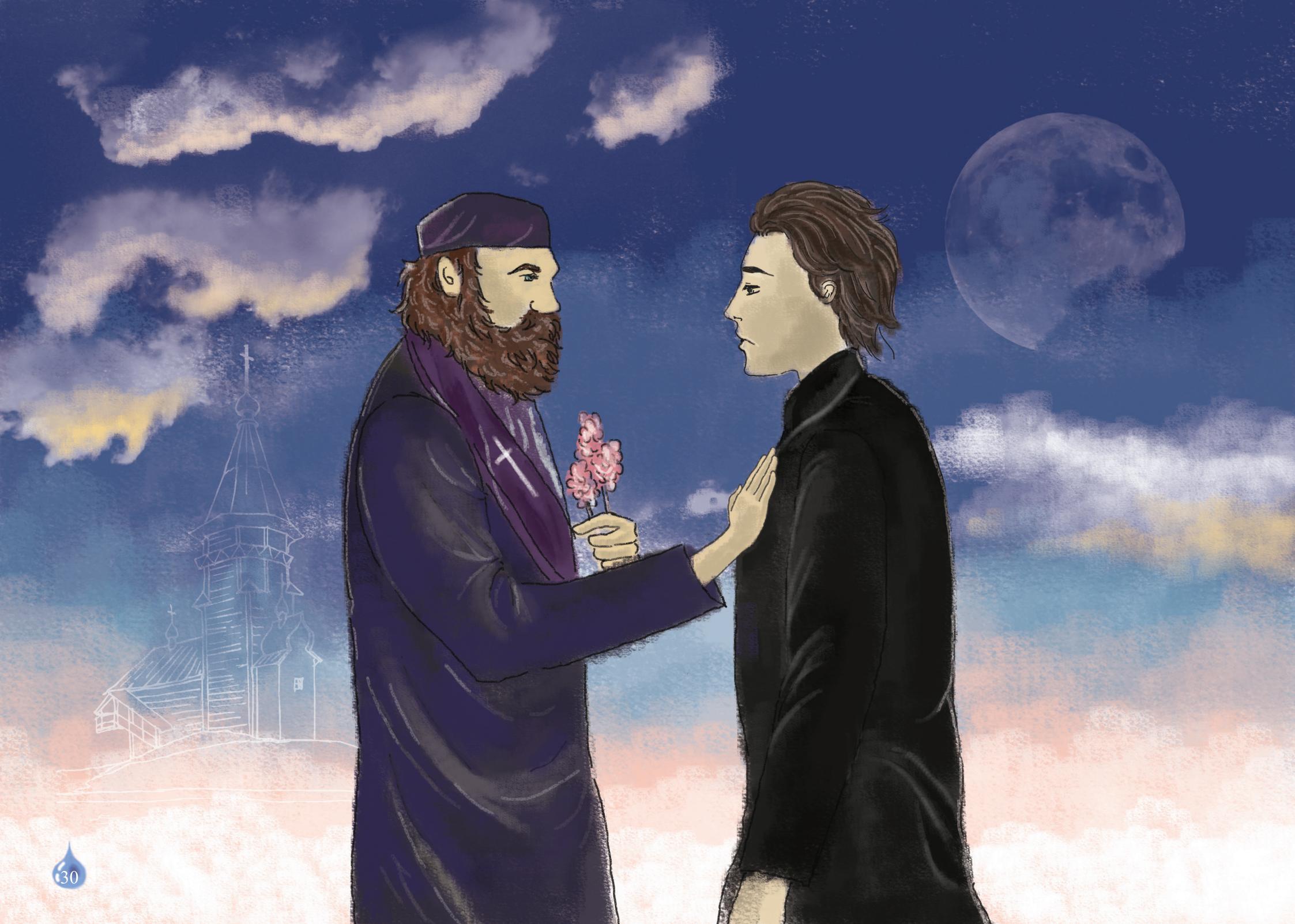
haya wa lalawa muhiaw pishnasahai ti Zuli'iq a lharina wa itmaz ,thmanit thithu numa mzai: “yaku amin’ukaiza sa ayuzi a binanu’az!”

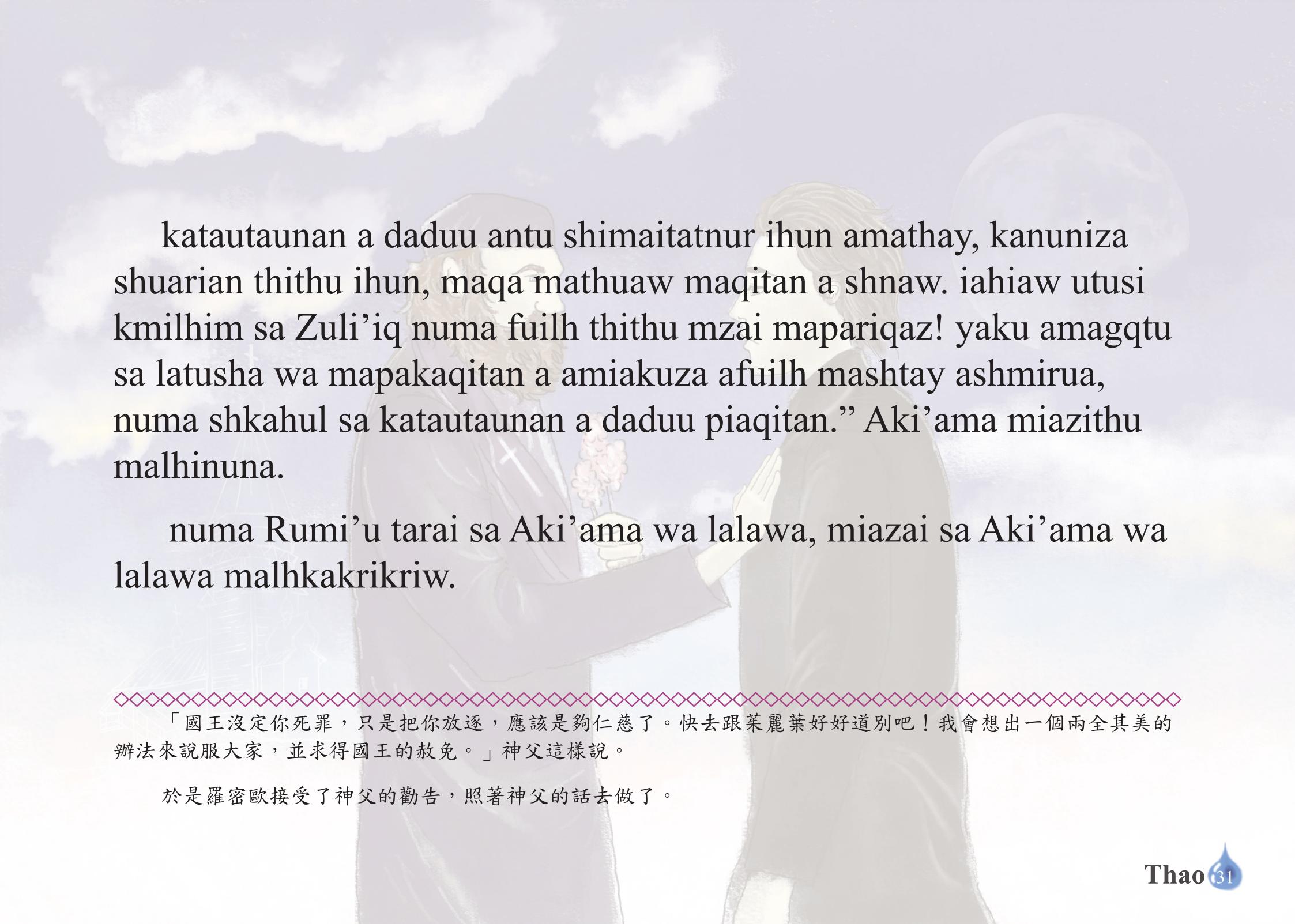
maqa tumaza sa shimaitatnur Rumi'u numawan mathuaw thithu a shnaw pinqarman numa fulh Aki'ama mzai: “ya ukaiza sa Zuli'iq amathay yaku!”

消息隨即傳到了茱麗葉耳裡，她痛哭地說：「我就要做沒有丈夫的妻子啊！」

聽到宣判結果痛不欲生的羅密歐對著神父說：「沒有茱麗葉，我根本活不下去啊！」

katautaunan a daduu antu shimaитatnur ihun amathay, kanuniza shuarian thithu ihun, maqa mathuaw maqitan a shnaw. iahiaw utusi kmilhim sa Zuli'iq numa fulh thithu mzai mapariqaz! yaku amagqtu sa latusha wa mapakaqitan a amiakuza afuilh mashtay ashmirua, numa shkahul sa katautaunan a daduu piaqitan.” Aki’ama miazithu malhinuna.

numa Rumi'u tarai sa Aki’ama wa lalawa, miazai sa Aki’ama wa lalawa malhkakrikriw.

「國王沒定你死罪，只是把你放逐，應該是夠仁慈了。快去跟茱麗葉好好道別吧！我會想出一個兩全其美的辦法來說服大家，並求得國王的赦免。」神父這樣說。

於是羅密歐接受了神父的勸告，照著神父的話去做了。

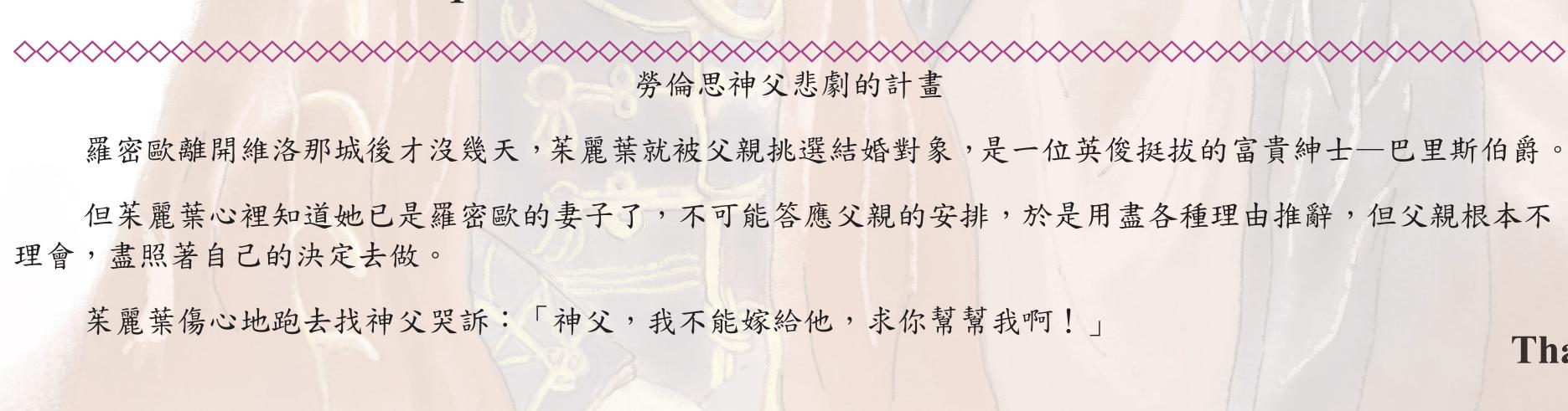

Laulunsh Aki'ama sa maqarman a akalawa

Rumi'u mushaizaUiduna sa mawalhnaq a pruq numa uka
mimpiza wa qali, Zuli'iq tmiruq thithu a ama mu'ayuzi a thau, thithu
mathuaw lamaqitan numa mabuqthiw a thau-- Palish Puziiq.

mamzai Zuli'iq a shnaw mafazaqiza thithu sa Rumi'u a binanau'az, antu painan shmirua sa ama wa makshnaw, numawan ata tu taraii, kanuniza mathuaw ama ata tu taraii, numa min'ananak malhkakrikriw.

Zuli'iq mathuaw antu maqitan a shnaw numa mutusi kmilhim sa Aki'ama thmanit mzai: “Aki'ama, ani yaku tu minthithu a binanau'az, aindahipiwak!”

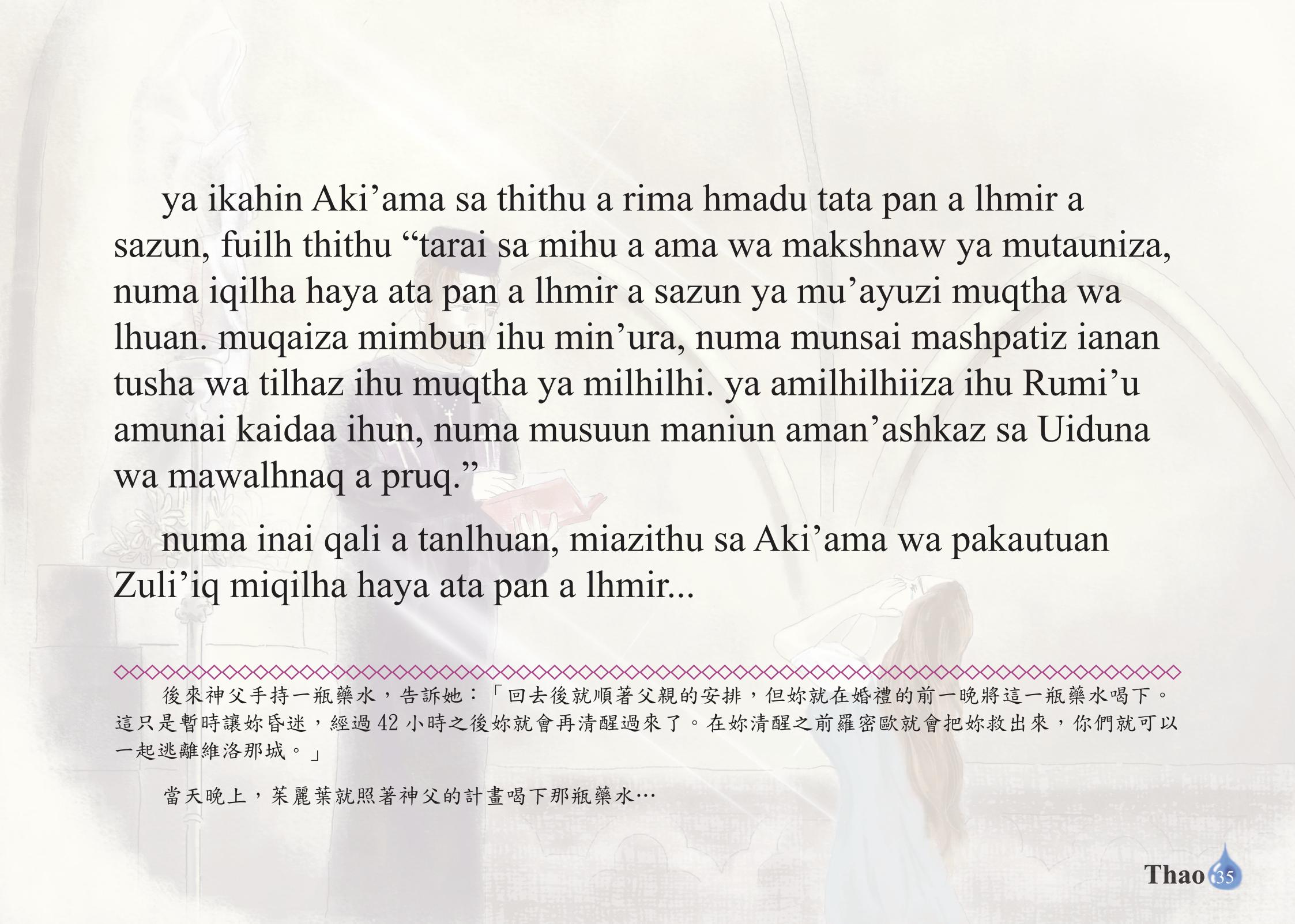
勞倫思神父悲劇的計畫

羅密歐離開維洛那城後才沒幾天，茱麗葉就被父親挑選結婚對象，是一位英俊挺拔的富貴紳士—巴里斯伯爵。

但茱麗葉心裡知道她已是羅密歐的妻子了，不可能答應父親的安排，於是用盡各種理由推辭，但父親根本不理會，盡照著自己的決定去做。

茱麗葉傷心地跑去找神父哭訴：「神父，我不能嫁給他，求你幫幫我啊！」

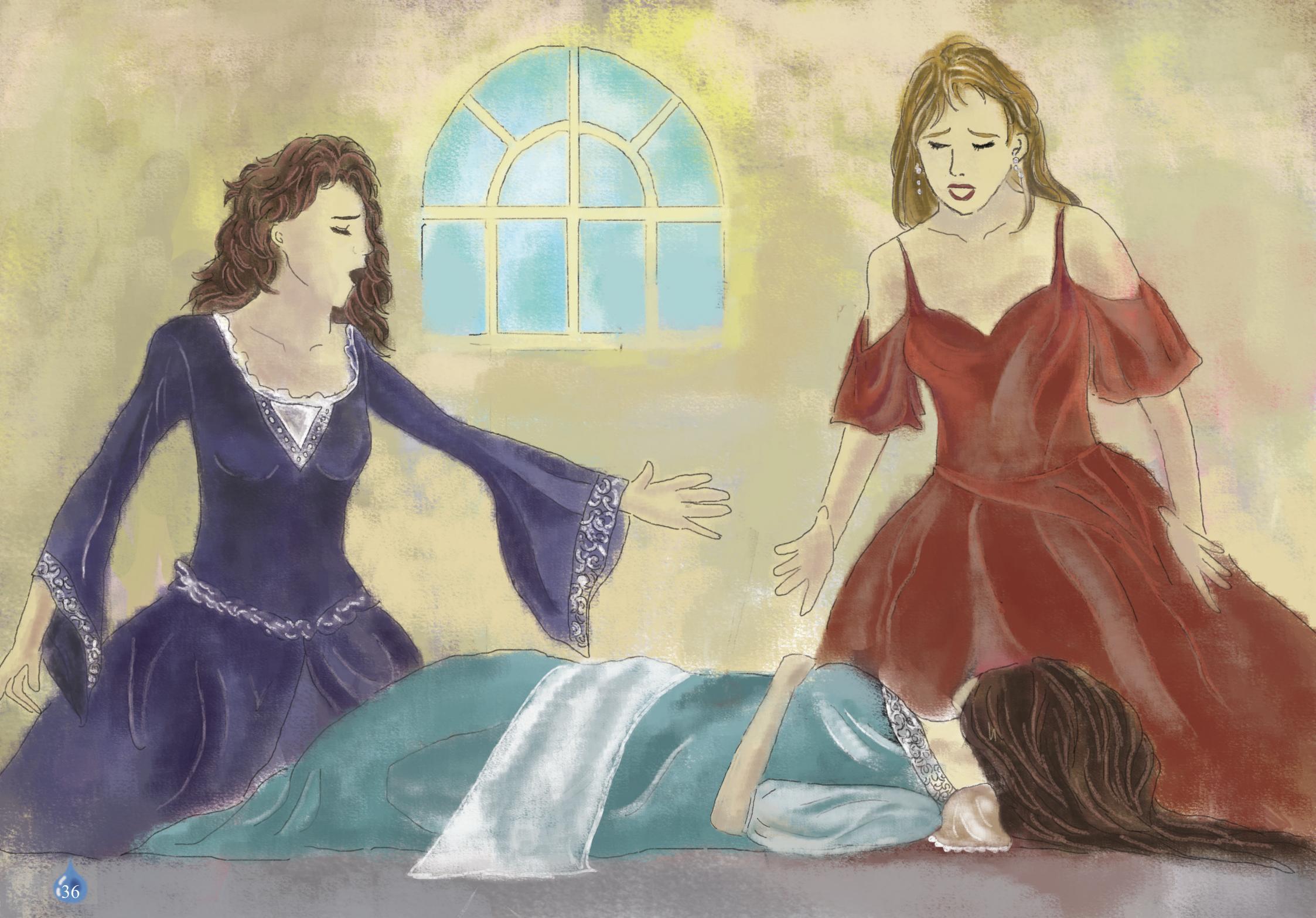
ya ikahin Aki'ama sa thithu a rima hmadu tata pan a lhmir a sazun, fuilh thithu “tarai sa mihi a ama wa makshnaw ya mutauniza, numa iqilha haya ata pan a lhmir a sazun ya mu’ayuzi muqtha wa lhuan. muqaiza mimbun ihu min’ura, numa munsai mashpatiz ianan tusha wa tilhaz ihu muqtha ya milhilhi. ya amilhilhiiza ihu Rumi’u amunai kaidaa ihun, numa musuun maniun aman’ashkaz saUiduna wa mawalhnaq a pruq.”

numa inai qali a tanlhuān, miazithu sa Aki'ama wa pakautuan Zuli'iq miqilha haya ata pan a lhmir...

後來神父手持一瓶藥水，告訴她：「回去後就順著父親的安排，但妳就在婚禮的前一晚將這一瓶藥水喝下。這只是暫時讓妳昏迷，經過 42 小時之後妳就會再清醒過來了。在妳清醒之前羅密歐就會把妳救出來，你們就可以一起逃離維洛那城。」

當天晚上，茱麗葉就照著神父的計畫喝下那瓶藥水…

maqarman a lalawa mabiskaw mat sa maqitan a lalawa

numa ya tusha sa qali a shashanu, mashtay sa taun a thau
mukthuaw sa isa latata wa matithi a mathayiza sa buut, qazayku
mashtay Zuli'iq dadu mathayiza. ya mingqarayiza thithu isa taun a
thau a minathay a mabraq thanupin.

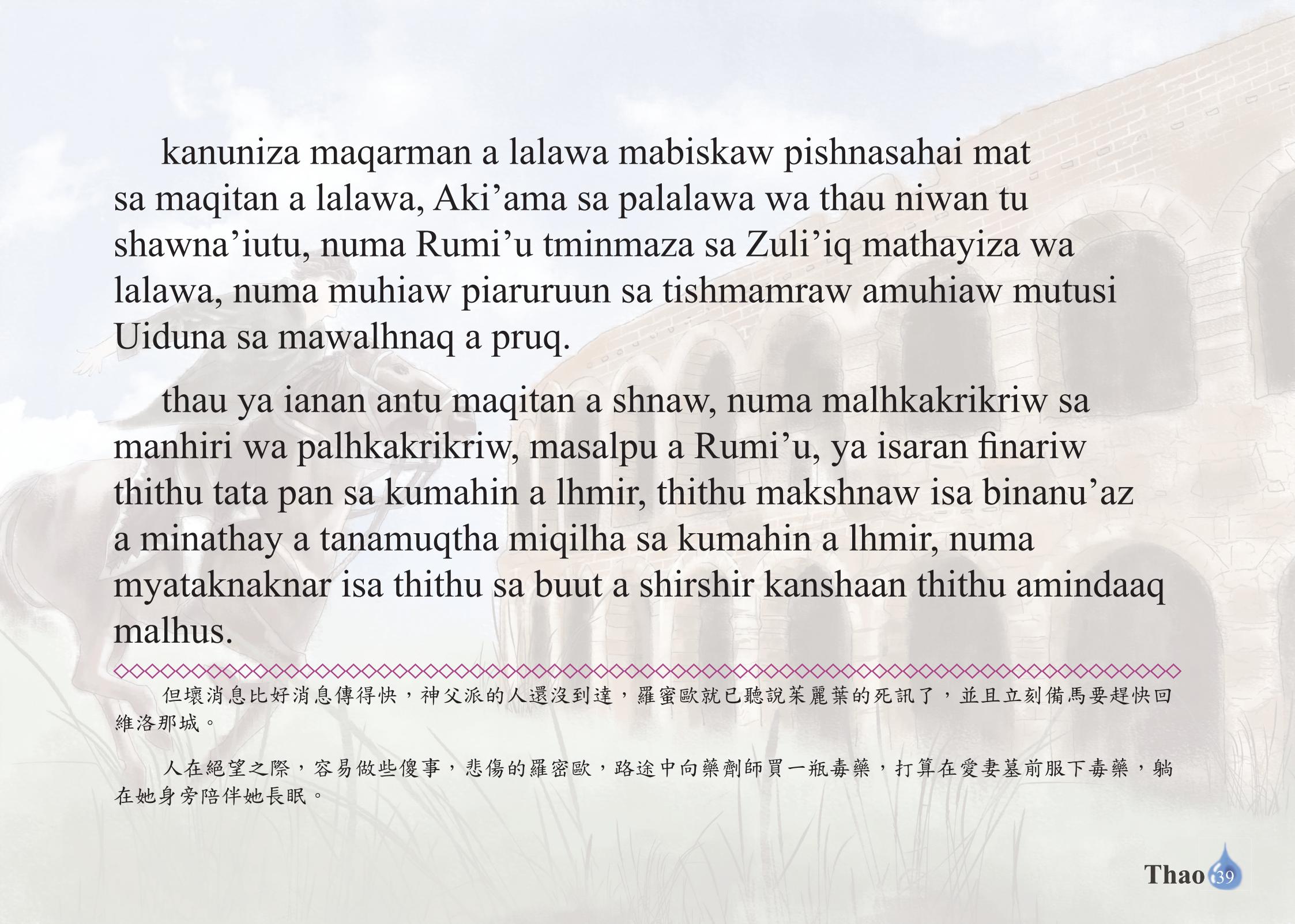
numa miazai sa Aki'ama wa akalawa palalawa sa thau pishfazaq
Rumi'u...

壞消息總是比好消息來得快

隔天清晨，所有家族的人都被一具冰冷的屍體給嚇壞了，大家都以為茱麗葉真的死了。最後就把她安葬在家族墓穴裡了。

神父就照著原定計畫派人去通知羅密歐…

kanuniza maqarman a lalawa mabiskaw pishnasahai mat sa maqitan a lalawa, Aki'ama sa palalawa wa thau niwan tu shawna'iutu, numa Rumi'u tminmaza sa Zuli'iq mathayiza wa lalawa, numa muhiaw piaruruun sa tishmamraw amuhiaw mutusi Uiduna sa mawalhnaq a pruq.

thau ya ianan antu maqitan a shnaw, numa malhkakrikriw sa manhiri wa palhkakrikriw, masalpu a Rumi'u, ya isaran finariw thithu tata pan sa kumahin a lhmir, thithu makshnaw isa binanu'az a minathay a tanamuqtha miqilha sa kumahin a lhmir, numa myataknaknar isa thithu sa buut a shirshir kanshaan thithu amindaaq malhus.

但壞消息比好消息傳得快，神父派的人還沒到達，羅蜜歐就已聽說茱麗葉的死訊了，並且立刻備馬要趕快回維洛那城。

人在絕望之際，容易做些傻事，悲傷的羅密歐，路途中向藥劑師買一瓶毒藥，打算在愛妻墓前服下毒藥，躺在她身旁陪伴她長眠。

Rumi'u shawnanaiza sa minathay, numa muhiaw paru tanai sa minathay a pitaw, miku mariqaz thithu a binanau'az.

makabalha ianan shahitan wa thau mimbabaramban thithu, ata! mathuawihu makalashay numa mathuaw uka sa mayaw wa thau, shimaitatnur ihun, ya mutmaz sa mawalhnaq a pruq akmapathay, numa qa mathuawihu mahumhumiza ya munai? pambalabalay Palish puziiq munai minathay mani.

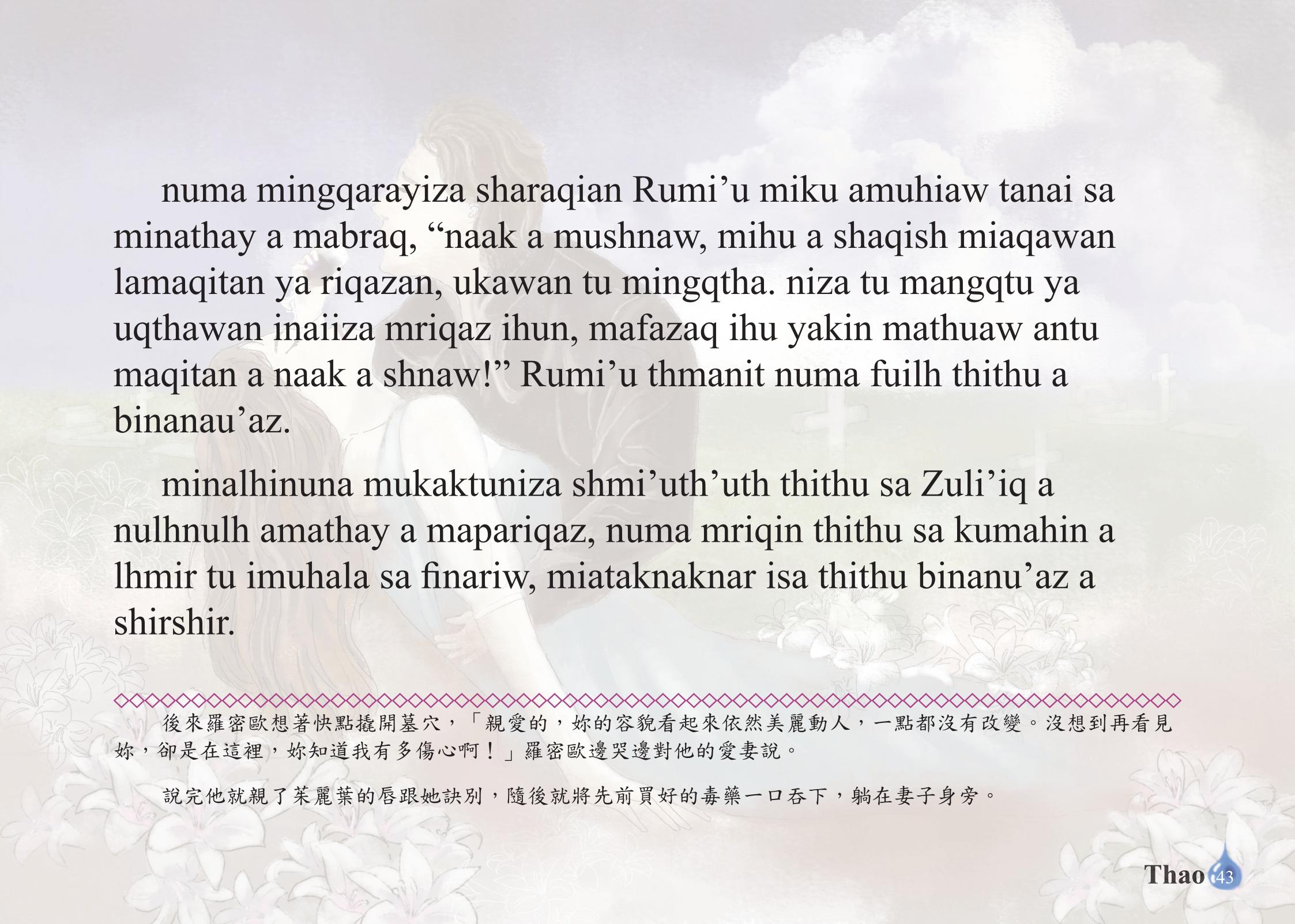
ya naiiza Rumi'u antu maqitan a shnaw kabuqnuri numa mzai thithu: "ihu ya antu usha, numa ihu mani amyazai thithu a tantuqash a minlhafut", numawan thaythuy latusha mapathay numa mingqarayiza Palish Puziiq kmapathay Rumi'u.

羅密歐到達墓地，正迫不及待地要把墓撬開，想見他親愛的妻子。

突然有個陌生的謾罵聲音朝向他嚇阻，「住手！你這個卑鄙無恥的傢伙，被判了刑的罪犯，如果進了城裡就要被處死的，你深夜來這裡究竟想幹嘛？」巴里斯伯爵剛好也來到墓地。

此時羅密歐絕望氣憤地對他說：「如果你不走開，你的下場就會跟她表哥一樣」，結果巴里斯就在爭吵扭打中被羅密歐給殺死了。

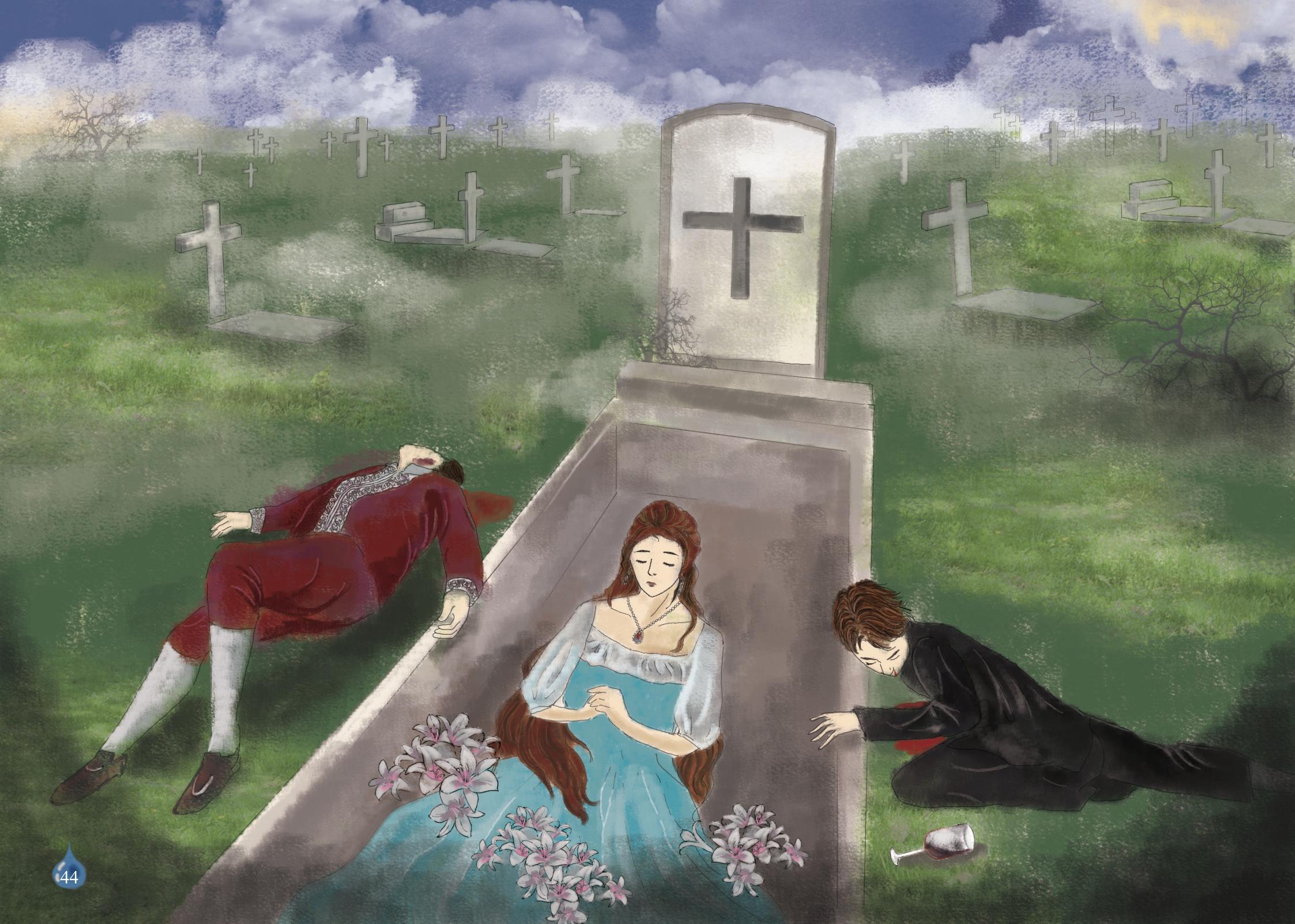
numa mingqarayiza sharaqian Rumi'u miku amuhiaw tanai sa minathay a mabraq, “naak a mushnaw, mihi a shaqish miaqawan lamaqitan ya riqazan, ukawan tu mingqtha. niza tu mangqtu ya uqthawan inaiiza mriqaz ihun, mafazaqihu yakin mathuaw antu maqitan a naak a shnaw!” Rumi'u thmanit numa fulh thithu a binanau'az.

minalhinuna mukaktuniza shmi'uth'uth thithu sa Zuli'iq a nulhnulh amathay a mapariqaz, numa mriqin thithu sa kumahin a lhmir tu imuhal sa finariw, miataknaknar isa thithu binanu'az a shirshir.

後來羅密歐想著快點撬開墓穴，「親愛的，妳的容貌看起來依然美麗動人，一點都沒有改變。沒想到再看見妳，卻是在這裡，妳知道我有多傷心啊！」羅密歐邊哭邊對他的愛妻說。

說完他就親了茱麗葉的唇跟她訣別，隨後就將先前買好的毒藥一口吞下，躺在妻子身旁。

antu maqitan sa muririw

Aki'ama tminmaza sa sas a lalawa wa thau, uka smas sa patashan lhai Rumi'u ya isa makshnaw a tilhaz a itmaz, numa amangqtu Zuli'iq amilhilhiza, antu maqitan ya mangqtu, numawan miku ananak amu'iutu minathay akaidaa thithu.

shawnaminathay a pruq, mathuaw antu maqitan, Aki'ama a matha
sa tanamuqtha mriqaz Rumi'u masa Palish thaythuy latusha wa
mathayiza matithi sa buut.

Aki'ama niwan tu isa mukthuaw ya mimpulhiz, numa Zuli'iq isa maduhaz mimpulhiziza, mriqaz thithu Aki'ama niza tu shmaktu sa Rumi'u, "intua s Rumi'u?..." mzai thithu.

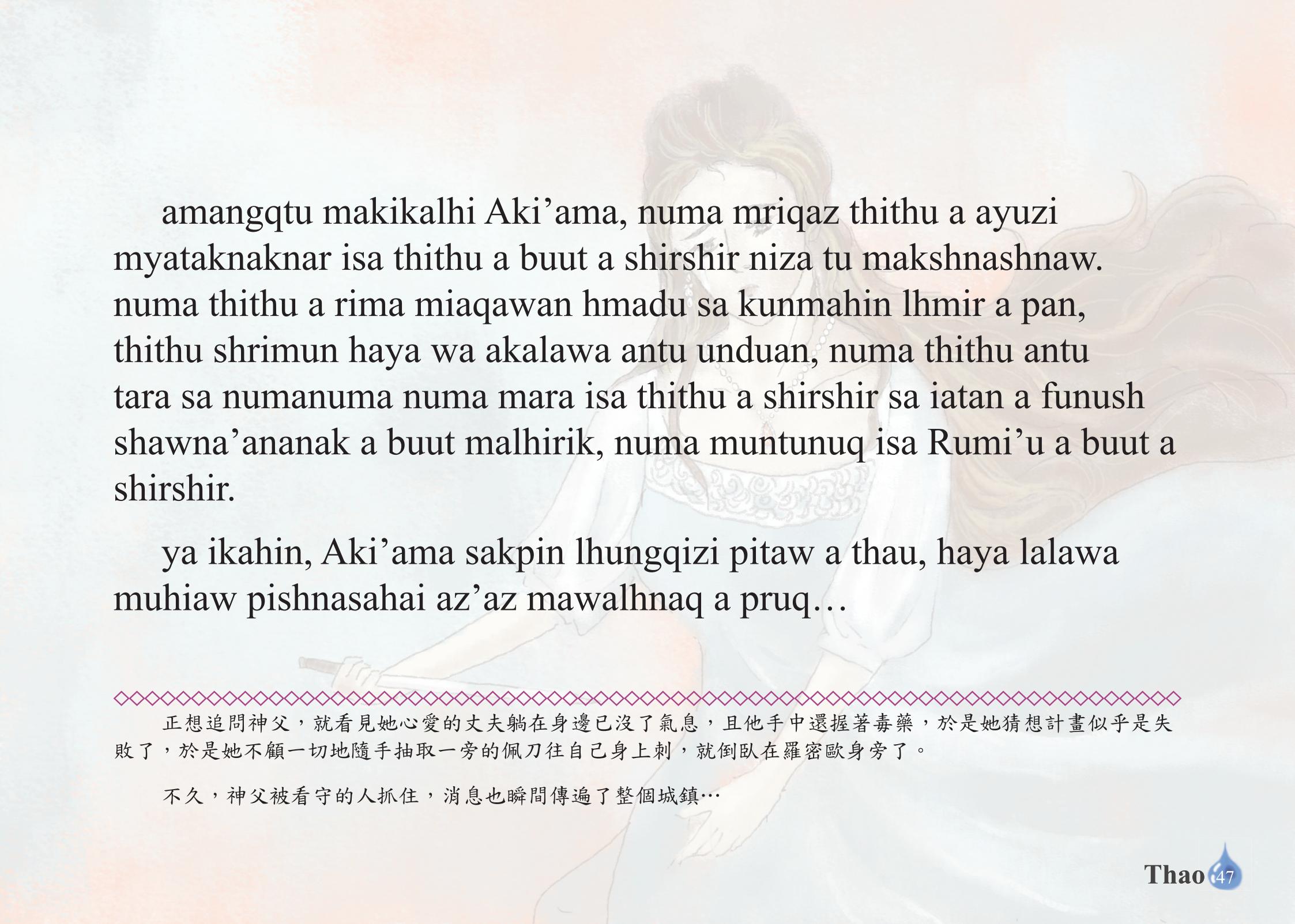
不幸的錯誤

神父聽說送訊息的人，沒有在預定的時間內將信送到羅密歐手上，又預測茱麗葉甦醒的時間快到了，心想不妙，於是想親自前往墓地要將她救出來。

到了墓地，果真不妙，神父眼前看到的是羅密歐與巴里斯兩具冰冷的屍體。

神父還來不及從驚訝中清醒，茱麗葉就從昏睡中甦醒了，她看見神父卻沒看見羅密歐，「羅密歐呢？…」她說。

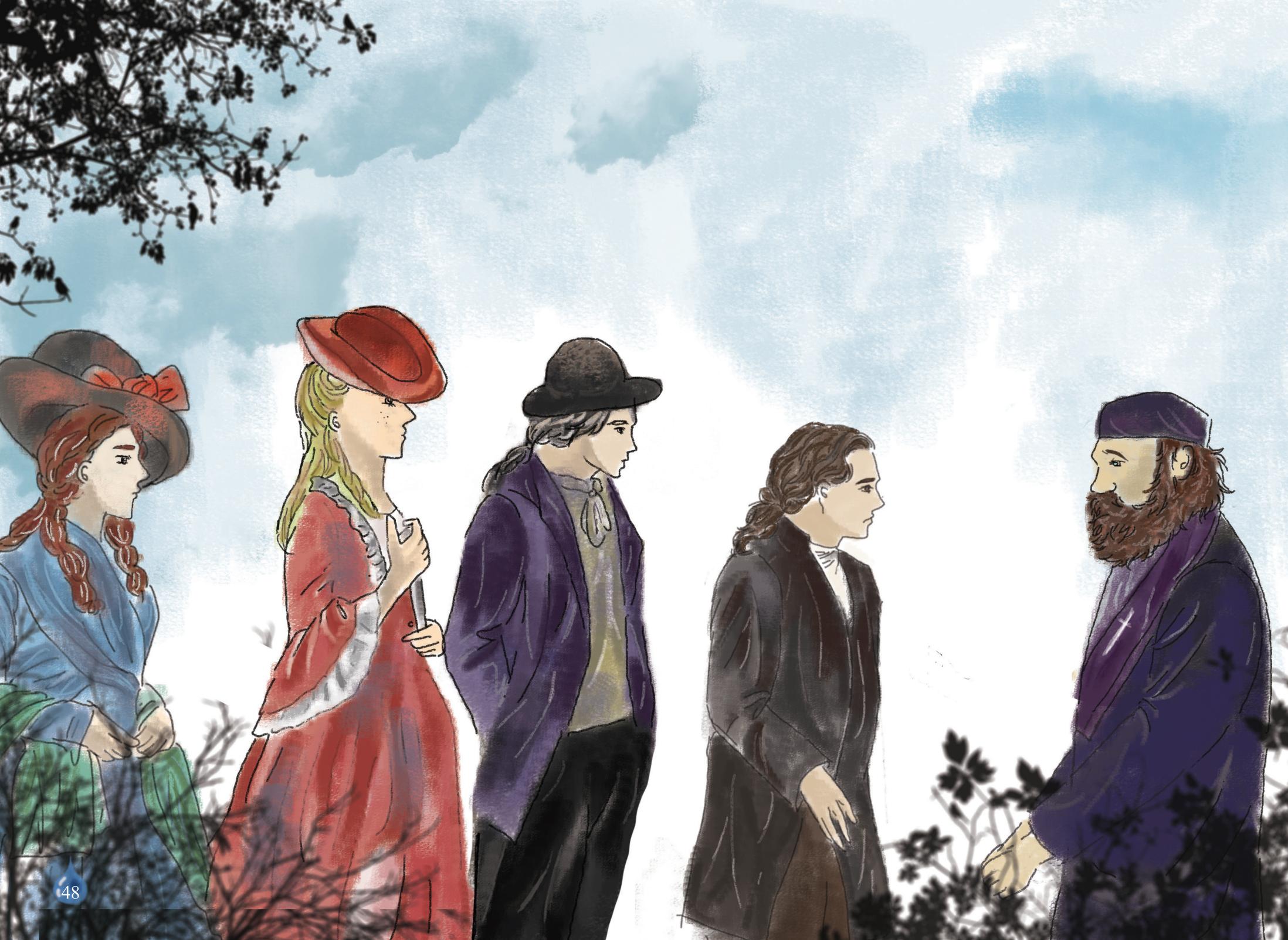
amangqtu makikalhi Aki'ama, numa mriqaz thithu a ayuzi myataknaknar isa thithu a buut a shirshir niza tu makshnashnaw. numa thithu a rima miaqawan hmadu sa kunmahin lhmir a pan, thithu shrimun haya wa akalawa antu unduan, numa thithu antu tara sa numanuma numa mara isa thithu a shirshir sa iatan a funush shawna'anank a buut malhirik, numa muntunuq isa Rumi'u a buut a shirshir.

ya ikahin, Aki'ama sakpin lhungqizi pitaw a thau, haya lalawa muhiaw pishnasahai az'az mawalhnaq a pruq...

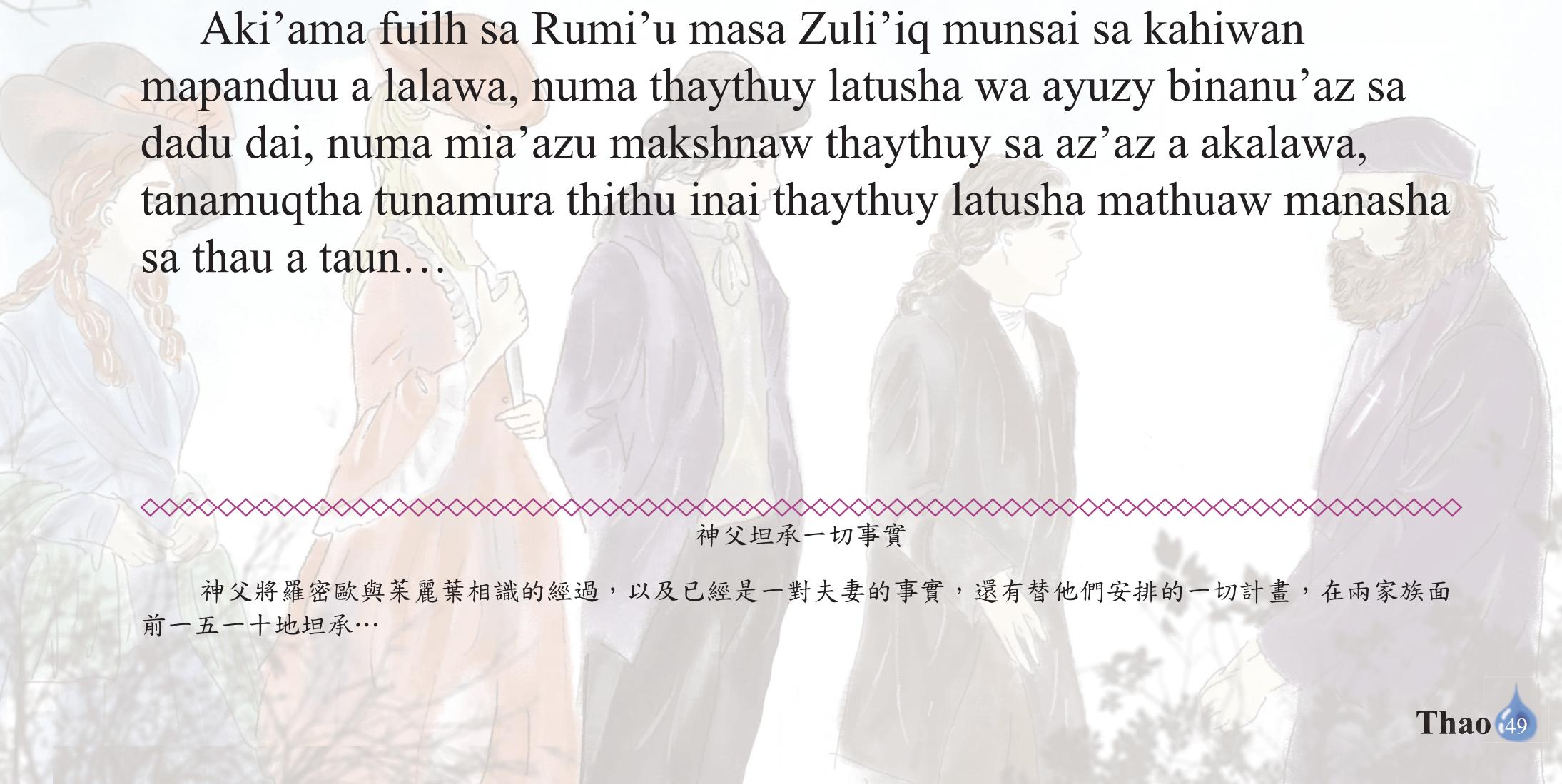
正想追問神父，就看見她心愛的丈夫躺在身邊已沒了氣息，且他手中還握著毒藥，於是她猜想計畫似乎是失敗了，於是她不顧一切地隨手抽取一旁的佩刀往自己身上刺，就倒臥在羅密歐身旁了。

不久，神父被看守的人抓住，消息也瞬間傳遍了整個城鎮…

tunamura Aki'ama sa az'az a numanuma dadu miazithu

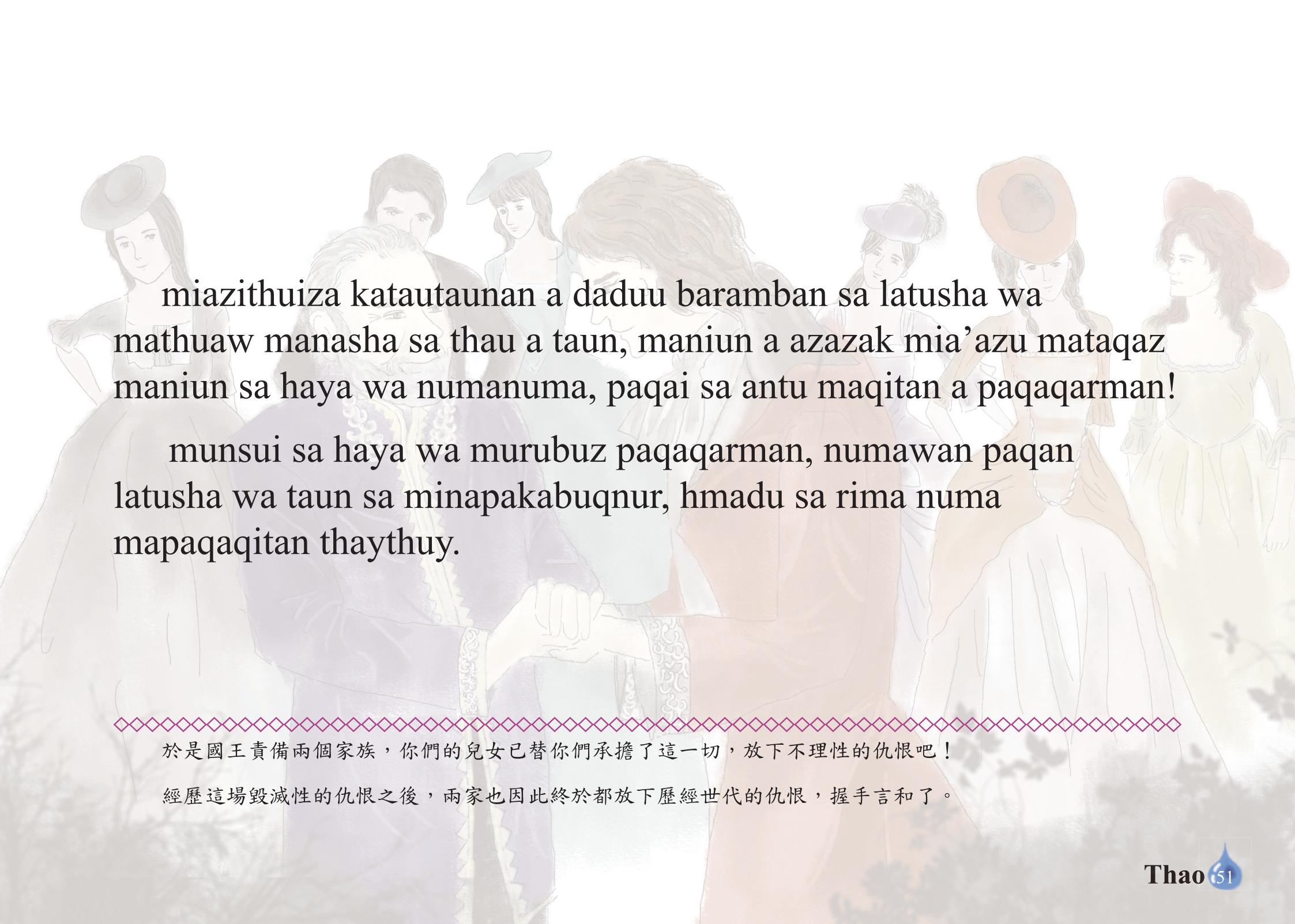
Aki'ama fuilh sa Rumi'u masa Zuli'iq munsai sa kahiwan mapanduu a lalawa, numa thaythuy latusha wa ayuzy binanu'az sa dadu dai, numa mia'azu makshnaw thaythuy sa az'az a akalawa, tanamuqtha tunamura thithu inai thaythuy latusha mathuaw manasha sa thau a taun...

神父坦承一切事實

神父將羅密歐與茱麗葉相識的經過，以及已經是一對夫妻的事實，還有替他們安排的一切計畫，在兩家族面前一五一十地坦承…

miazithuiza katautaunan a daduu baramban sa latusha wa
mathuaw manasha sa thau a taun, maniun a azazak mia'azu mataqaz
maniun sa haya wa numanuma, paqai sa antu maqitan a paqaqarman!

mansui sa haya wa murubuz paqaqarman, numawan paqan
latusha wa taun sa minapakabuqnur, hmadu sa rima numa
mapaqaqitan thaythuy.

於是國王責備兩個家族，你們的兒女已替你們承擔了這一切，放下不理性的仇恨吧！

經歷這場毀滅性的仇恨之後，兩家也因此終於都放下歷經世代的仇恨，握手言和了。

Rumi'u masa Zuli'iq

羅密歐與茱麗葉

執行單位：原住民族語言研究發展中心

總編輯：ilong moto 執行長

族語翻譯：高榮輝（邵語）老師

美術編輯：李齊軒 繪圖師

責任編輯：A'do moco' 研究助理

施怡帆 研究助理

Tuwaq Masud 研究助理

原住民族委員會版權所有 © 2017